

Evaluation of the moral school project obec case study of Wat Thung

Noi school Kui buri district, Prachuap khiri khan province

thippawan kornkeaw¹

Received	Reviewed	Revised	Accepted
21/10/2022	27/10/2023	30/10/2023	05/11/2023

Abstract

Evaluation of the Moral School Project OBEC : A Case Study of Wat Thung Noi School, Kuiburi District, Prachuap Khiri Khan Province The objectives of this time are 1) to assess the appropriateness of the context relevant to the project implementation 2) to assess the suitability of inputs used in the project implementation 3) to assess the suitability of the project implementation process 4) to assess the output of the project The sample group used in the assessment consisted of 8 teachers using the population as a sample group. The school committee consisted of 7 people from Purposive Sampling, 31 students in grades 4-6 from Purposive Sampling, using the Staffle B project assessment model. m (Stufflebeam) called the CIPP Model. Consisting of 4 issues of the Moral School Project Assessment Form, OBEC: Case Study of Wat Thung Noi School, Kuiburi District, Prachuap Khiri Khan Province, with a rating scale of 5 levels. The statistics used in the data analysis were percentage (%). Mean (Mean) and standard deviation (SD.) were analyzed for content and presented in a descriptive form. The evaluation results consisted of 3 phases as follows: Phase 1: Evaluate results before project implementation.

1.1 General information of the respondents found that most of the respondents were female, 45 people, the age of the respondents with the highest number ranged from 10-20 years, 31 people. The highest number was primary school students, 56

¹ the school Wat Thung Noi School, Kui Buri District, Prachuap Khiri Khan Province, Email-krutip1212@gmail.com

people. The status of the 77 respondents was found to be students and parents with the highest number of 31 people.

1.2 The results of the evaluation of the Moral School Project, OBEC: A case study of Wat Thung Noi School, Kuiburi District, Prachuap Khiri Khan Province, in context, it was found that the overall level was at a high level. The school environment was appropriate and conducive to project implementation, followed by project objectives consistent with school policy. and the principles and rationale of the project are consistent with the current reality, respectively, and the least mean item is the stakeholders involved in determining the project objectives and methods.

1.3 Evaluation results of the Moral School Project, OBEC: A Case Study of Wat Thung Noi School, Kuiburi District, Prachuap Khiri Khan Province on the import factor It was found that the overall level was at a high level. When considering each item, it was found that The point with the highest average value was that the personnel in the project implementation were appropriate, followed by the number of personnel in the project implementation was sufficient and the documents used in the project activities were appropriate and sufficient. The item with the lowest average is that the duration of the project implementation is appropriate

Phase 2 Evaluation during project implementation

2.1 General information of the respondents found that most of the respondents were female, 45 people, the age of the respondents with the highest number ranged from 10 to 20 years, 31 people. The highest number was primary school, 56 people. The status of the 77 respondents was found to be students and parents with the highest number of 31 people.

2.2 Evaluation results of the Moral School Project, OBEC: a case study of Wat Thung Noi School, Kuiburi District, Prachuap Khiri Khan Province Operation process It was found that the overall level was at a high level. When considering each item, it was found that The item with the highest mean is Project activities help students achieve project objectives, followed by improvements in project implementation methods when they are found to be flawed. and has clearly and appropriately defined steps, details and methods of project implementation. and the item with the lowest mean is a form

of organizing activities in the project that helps students to be enthusiastic about participating in the activities

Phase 3 Evaluation at the end of the project

3.1 General information of the respondents, it was found that most of the respondents were female, 45 people, the age of the respondents with the highest number ranged from 10-20 years of 31 people. The highest number was primary school students, 56 people. The status of the 77 respondents was found to be students and parents with the highest number of 31 people.

3.2 Results of Assessment of Moral School Project, OBEC: Case Study of Wat Thung Noi School, Kuiburi District, Prachuap Khiri Khan Province, overall productivity was at the highest level. When considering each aspect, it was found that 1) School aspect The item with the highest average value was that schools built networks between schools and schools, schools built networks with religious organizations. and schools through the assessment of integrity and transparency in the operation of government agencies and the item with the least mean on the school side was that the school had information on morality 2) the management aspect Overall, it is at the highest level. when considering each item It was found that the items with the highest average value were the executives having a style/innovation in moral management, followed by the managers having the knowledge and understanding of supervision. Follow up on school project implementation and the item with the lowest mean For the administrators, there are manuals/guidelines/documents of the Moral School OBEC. 3) Teacher aspect, in general, it was at a high level. When considering each item, it was found that The item with the highest average value was that teachers had to build a network within the school, followed by measuring and evaluating morality and using the assessment results to improve students' development. and the item with the lowest average. On the teacher side, it was the teacher having the results and bringing the results of learning exchange activities at the educational service area/provincial office level. 4) The students, overall, was at a high level. When considering item-by-item, it was found that the item with the highest average value was that the students had a moral project based on their moral identity. Or the concept of moral school OBEC, there is a summary of

knowledge from the moral project. And the moral project can be a model for other schools. and the item with the least average value, on the student side, was a good leader and follower in organizing activities according to moral identity or the moral school concept framework OBEC; desirable characteristics according to the moral school concept framework OBEC and morality and identity of the school. As for students, it was found that the overall level was at a high level. When considering each item, it was found that The highest average value was the participation in moral and ethical activities regularly organized by the school, followed by the students being able to work with others. happily resolve conflict with peace and reconciliation And the item with the least average on the student side was to complete the assigned tasks.

Keyword : Evaluation of the Moral School Project, Wat Thung Noi School

การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทิพย์วัลย์ กรแก้ว²

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินความเหมาะสมของบริบทที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ 2) เพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการดำเนินโครงการ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของโครงการ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย ครู จำนวน 8 คน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 31 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้รูปแบบการประเมินโครงการของสต๊อฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่มีชื่อว่า CIPP Model เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วยแบบประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 4 ฉบับ มีลักษณะแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอแบบพรรณนาความ ผลการประเมิน มี 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ประเมินผลก่อนการดำเนินโครงการ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด 45 คน อายุของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 31 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 56 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 77 คน พบว่าเป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีจำนวนมากที่สุด 31 คน

1.2 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริบท พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ

² โรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, Email:krutip1212@gmail.com

พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน และหลักการและเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินโครงการ

1.3 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม รองลงมา คือ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ และ เอกสารที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมในโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม

ระยะที่ 2 การประเมินผลระหว่างการดำเนินโครงการ

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด 45 คน อายุของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 31 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 56 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 77 คน พบว่าเป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีจำนวนมากที่สุด 31 คน

2.2 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านกระบวนการดำเนินงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ กิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมาคือ ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการเมื่อพบว่าบกพร่อง และมีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือรูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

ระยะที่ 3 การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด 45 คน อายุของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 31 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 56 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 77 คน พบว่าเป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีจำนวนมากที่สุด 31 คน

3.2 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านผลผลิต โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านพบว่า 1) ด้านโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน, โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรทางศาสนา และโรงเรียนผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ด้านโรงเรียน คือ โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม 2) ด้านผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีรูปแบบ/นวัตกรรมในการบริหารงานด้านคุณธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานโครงการโรงเรียน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ด้านผู้บริหาร คือ มีคู่มือ/แนวปฏิบัติ/เอกสารโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 3) ด้านครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ คือ ครูมีการสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียน รองลงมาคือ วัดและประเมินผลด้านคุณธรรมและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนานักเรียน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ด้านครู คือ ครูมีผลงานและนำผลงานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด 4) ด้านนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีโครงการคุณธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ., มีการสรุปองค์ความรู้จากโครงการคุณธรรม และโครงการคุณธรรมเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ด้านนักเรียน คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการการจัดกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียน ด้านนักเรียน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นสม่ำเสมอ รองลงมา คือ นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีและสมานฉันท์ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ด้านนักเรียน คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

คำสำคัญ : การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม, โรงเรียนวัดทุ่งน้อย

บทนำ

การจัดการศึกษาสนองเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 1 บททั่วไป ว่าด้วยความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตราที่ 23 บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเน้น

.....

ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม” และมาตรา 24 บัญญัติว่า “การจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไว้ในทุกวิชา” (Royal Gazette, Royal Decree Edition. 2002 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ว่า “ช่วยสร้างคนดีให้บ้านเมือง” และพระราชทานหลัก 3 ประการในเรื่องครูและนักเรียนว่า “ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู ให้ครูสอนให้เด็กมีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งขันกับตัวเอง และให้เด็กที่เรียนเก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า ให้ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี” เพื่อเป็นการน้อมนำพระราชกระแสรับสั่งดังกล่าวมาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา จึงจัดทำโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ขึ้น โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คัดเลือกโรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และเพื่อให้ดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีเป้าหมาย มีผลลัพธ์และผลผลิตที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างชัดเจน โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานตามนโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม โดยร่วมหารือกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อีกทั้งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนทุกคน มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

โดยผลการหารือ สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณธรรมให้กับเยาวชนของชาติจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำ “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักรู้ เข้าใจและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลซึมซับคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกลึกซึ้งฝังใจ รวมทั้งสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรมโดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รูปแบบของโรงเรียนคุณธรรมนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อนและทำได้ง่ายเป็นการลงทุนต่ำแต่ได้กำไรมาก และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้จริง โดยหลักการของโรงเรียนคุณธรรมสามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนในทุกศาสนา ไม่ผูกขาดกับศาสนาใดศาสนาหนึ่ง เปรียบเสมือนเป็นคุณธรรมสากล ที่จะช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในโรงเรียน “ลดลง” และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ “เพิ่มขึ้น” ซึ่งนับเป็นการพัฒนาเยาวชน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้

อย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กล่าวคือ โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธานเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 โดยโรงเรียนแต่ละแห่งต้องวิเคราะห์ คุณธรรมอัตลักษณ์ของตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน รวมไปถึง การพัฒนาผู้บริหาร ครู และนักเรียนตามกรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. คือ ความ พอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบและอุดมการณ์คุณธรรม โรงเรียนวัดทุ่งน้อย ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติในการนำนโยบายมาปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับ นโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เพราะคุณธรรมจริยธรรม มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นค่านิยมพื้นฐานสำหรับการยึดถือและ ประพฤติปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันของสังคม เป็นเครื่องมือสร้างความมั่นคงทางจิตใจ สร้างระเบียบวินัย ให้แก่คนในชาติ สร้างความเจริญทางจิตใจให้แก่มนุษย์ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจกัน จึงเป็นปัจจัยสำคัญ ของความมั่นคงผาสุกของสังคมและประเทศชาติ หากคนในสังคมขาดคุณธรรมจริยธรรมแล้ว ย่อมจะ ส่งผลเสียหายแก่สังคม การที่สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขขึ้นอยู่กับคนในสังคมนั้นได้รับการปฏิบัติแต่ สิ่งที่ดีงาม ประพฤติปฏิบัติจนเกิดความเคยชินต้องการกระทำความดี ตลอดจนทำให้เกิดความสุข ความ พึงพอใจให้กับตนเอง และทำให้เกิดสันติสุขต่อสังคมและประเทศชาติ (Office of Educational Innovation Development, 2017)

คุณธรรม เป็นสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่คุณค่าทั่วไปยอมรับว่าเป็นคุณสมบัติ ที่เสริมสร้างจิตใจให้ดีงาม หรือคุณสมบัติที่ดีในจิตใจ ซึ่งคุณธรรมในแต่ละสังคมอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม เศรษฐกิจ ศาสนาและการศึกษาของคนในสังคมนั้น จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งความประพฤติ หรือแนวทางของ การประพฤติตนให้เป็นคนดี ปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างสงบเรียบร้อย สรุปได้ว่า คุณธรรมและ จริยธรรมมีความสำคัญยิ่ง ทั้งในแง่ส่วนตน และส่วนรวม เพราะหากคนในสังคมขาดคุณธรรม จริยธรรม แล้ว จะส่งผลเสียหายอย่างยิ่งแก่สังคม คุณธรรมจริยธรรม จึงมีความสำคัญต่อบุคคล ทำให้บุคคลมี ศักดิ์ศรีได้รับการยอมรับ ได้รับความสำเร็จและมีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต มีความสำคัญต่อสวน รวม ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าและจริยธรรมเป็นรากฐาน อันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและความสงบสุขของปัจเจกชน สังคม และประเทศชาติ

ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. นั้น โรงเรียนวัดทุ่งน้อยได้กำหนดคุณธรรมตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กล่าวคือ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบและอุดมการณ์คุณธรรม พร้อมทั้งพัฒนาคุณธรรม

ตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ มีมารยาทงาม มีความสามัคคี และมีวินัย ควบคู่กันไปด้วย และเมื่อมีดำเนินโครงการแล้วจึงควรให้มีการประเมินโครงการ เพื่อทราบแนวทางว่าควรดำเนินโครงการต่อโดยมีข้อควรพัฒนา แก้ไข ตรงจุดใด หรือควรหยุดการดำเนินโครงการเพราะเหตุใด

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อการตรวจสอบหรือป้องกันข้อผิดพลาดและประสิทธิผลของโครงการ พิจารณาตัดสินคุณค่าว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้ได้สารสนเทศที่เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุง และพัฒนา โครงการต่อไปหรือจะยุติโครงการ ดังนั้น การดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนวัดทุ่งน้อย ในปีการศึกษา 2563 จึงควรมีการประเมินโครงการดังกล่าว เพราะโรงเรียนวัดทุ่งน้อยจำเป็นต้องทราบผลแห่งความสำเร็จ คุณค่า ความเหมาะสม จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและปัญหาของการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโครงการ เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่หาวิธีการแก้ปัญหา แนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาโครงการ ให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการประเมินโครงการครั้งนี้ผู้ประเมินได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซีป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจด้วยวิธีการเชิงระบบ มีแบบแผนชัดเจน ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการตรวจสอบ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ และช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นรูปแบบการประเมินที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย เข้าใจง่าย และสะดวกในการปฏิบัติ รูปแบบการประเมินซีป ประกอบด้วย การประเมินบริบท (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งผลการประเมินจะช่วยให้ได้สารสนเทศที่เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป ภายใต้หลักการบริหารแบบ POLC ซึ่งเป็นทฤษฎีการจัดการที่สร้างประสิทธิภาพให้กับองค์กร ประกอบด้วยหลักการบริหารจัดการที่ใส่ใจกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ เริ่มตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติการ ไปจนถึงการประเมินผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความเหมาะสมของบริบทที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการดำเนินโครงการ
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงานของโครงการ
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ ตามมาตรฐานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ในเรื่องต่อไปนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึง การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย

อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยสามารถแยกพิจารณาขอบเขตของการวิจัย ได้ดังนี้

1. **พื้นที่การวิจัย** คือ โรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2563 ดังนี้

1.1 ครู จำนวน 8 คน

1.2 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน

1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 91 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 91 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2563 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ครู จำนวน 8 คน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน เนื่องจากผู้บริหารและครูเป็นกรรมการร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษา จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 31 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 31 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4. **เนื้อหา** คือ การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการประเมินครั้งนี้ใช้รูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่มีชื่อว่าชิป (CIPP Model) (อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย 2552 : 63) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ผลการวิจัย

ผลการประเมินการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ประเมินผลก่อนการดำเนินโครงการ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด 45 คน อายุของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 31 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 56 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 77 คน พบว่าเป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีจำนวนมากที่สุด 31 คน

1.2 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริบท พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน และหลักการ และเหตุผลของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินโครงการ

1.3 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม รองลงมา คือ บุคลากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ และ เอกสารที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมในโครงการ มีความเหมาะสมและเพียงพอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม

ระยะที่ 2 การประเมินผลระหว่างการดำเนินโครงการ

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด 45 คน อายุของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 31 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 56 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 77 คน พบว่าเป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีจำนวนมากที่สุด 31 คน

2.2 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านกระบวนการดำเนินงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ กิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมาคือ ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการเมื่อพบว่าบกพร่อง และมีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือรูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

ระยะที่ 3 การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด 45 คน อายุของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด อยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 31 คน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบประเมินที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 56 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 77 คน พบว่าเป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีจำนวนมากที่สุด 31 คน

3.2 ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านผลผลิต โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) ด้านโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน, โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรทางศาสนา และโรงเรียนผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านโรงเรียน คือ โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม 2) ด้านผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีรูปแบบ/นวัตกรรมในการบริหารงานด้านคุณธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในกรณีศึกษา ติดตามการดำเนินงานโครงการโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านผู้บริหาร คือ มีคู่มือ/แนวปฏิบัติ/เอกสารโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 3) ด้านครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ คือ ครูมีการสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียน รองลงมาคือ วัดและประเมินผลด้านคุณธรรมและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนานักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านครู คือ ครูมีผลงานและนำผลงานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด 4) ด้านนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีโครงการคุณธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ หรือรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ., มีการสุบ่งชี้ความรู้จากโครงการคุณธรรม และโครงการคุณธรรมเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านนักเรียน คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการการจัดกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียน ด้านนักเรียน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
สม่ำเสมอ รองลงมา คือ นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข แก้ปัญหาความขัดแย้ง
ด้วยสันติวิธีและสมานฉันท์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านนักเรียน คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจน
สำเร็จ

การอภิปรายผล

**ผลการประเมินการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. : กรณีศึกษาโรงเรียน วัดทุ่งน้อย อำเภอ
กุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

1.1 การประเมินด้านบริบท ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด คือสภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อ
ต่อการดำเนินโครงการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม จัดบริเวณสำหรับ
พักผ่อนเพียงพอ รมรื่น และเอื้อต่อการใช้งานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ สภาพโดยทั่วไปของ
สถานศึกษามีความสะอาด สวยงามเหมาะสำหรับการเรียนรู้ สถานศึกษามีอาคารสถานที่ เพียงพอ และ
เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ การใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อย่างต่อเนื่อง มี
การมอบหมายผู้รับผิดชอบด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารเรียน
ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเป็นปกติ สม่ำเสมอ อีกทั้งโรงเรียนยังมีอาณาบริเวณติดกับวัดซึ่งเป็นแหล่ง
เรียนรู้ภายนอกให้กับนักเรียนเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้เป็นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
Atchanaphiphat, T. (2017) ทำการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนบ้าน
นางง ใช้รูปแบบการประเมินตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า 1. การประเมิน
ด้านสภาพแวดล้อมผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็น
ด้านสภาพแวดล้อมในการดำเนินโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าโครงการมีความ
เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมีความเป็นไปได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
Pongsaensi, P. (2021) ได้ศึกษา รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียน
อนุบาลนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของการดำเนินโครงการโรงเรียน
คุณธรรม สพฐ. โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การ
ประเมินทุกเรื่อง ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง
เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่องพบว่า เรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมของ
โรงเรียนสะอาดร่มรื่นน่าเรียน และเอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ บุคลากรในการดำเนินโครงการ เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ยึดมั่นในระเบียบวินัยของราชการเป็นแบบอย่างที่ดี ความมุ่งมั่น มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งสถานศึกษาได้ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจทางการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Atchanaphiphat, T. (2017) ทำการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียน บ้านนาวง ใช้รูปแบบการประเมินตามแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ผลการประเมินด้านปัจจัยปัจจัยเบื้องต้น พบว่า การประเมินด้าน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมในการดำเนินโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า มีความเหมาะสมเพียงพอของบุคลากร งบประมาณ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Plaengluan, C. (2020) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบุคลากร ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านบริหารจัดการ ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pracham, W. (2020) ได้ศึกษา การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนอนุบาลห้วยทับทัน โดยใช้ CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร

1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ กิจกรรมในโครงการช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจาก โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ดำเนินกิจกรรมของโครงการตามขั้นตอนอย่างชัดเจนและเหมาะสม รูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนมีความน่าสนใจ เห็นได้จากผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการรายข้อ ซึ่งพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ Pongsaensi, P. (2021) ได้ศึกษา รายงานการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ของโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบทของการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความ

เหมาะสมสูงสุด ได้แก่ เรื่องชุมชนให้ความร่วมมือในการดำเนินการโครงการ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดได้แก่ เรื่อง โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนซึ่งอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ของการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์มีความเหมาะสมในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ เรื่องการให้ความร่วมมือและสนับสนุนจากครู ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นซึ่งอยู่ในระดับ มากที่สุด ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด ได้แก่ เรื่องความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่องเมื่อ พิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดได้แก่ เรื่องโรงเรียนมีการวางแผนและเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดได้แก่ เรื่องโรงเรียนมีการกำกับติดตามผลการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินผลผลิต 4.1 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินกิจกรรมของโครงการ พบว่า ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่าน เกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมสูงสุดได้แก่ ด้านโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านนักเรียน และด้านผู้บริหาร ตามลำดับซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด ได้แก่ เรื่อง ด้านครู ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด 4.2 ผลประเมินพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และผ่าน เกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า ด้านที่มีคุณธรรมที่มีพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ด้านการมีวินัย รองลงมาคือด้านพอเพียง ด้านรับผิดชอบ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด ได้แก่ ด้านจิตอาสา ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์ พบว่า ผลการประเมินผ่าน ร้อยละ 98.96 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 85 4.3

1.4 ผลการประเมินด้านผลผลิต 1. ผลการประเมินตามมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1. ด้านโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน, โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรทางศาสนา และโรงเรียนผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านโรงเรียน คือ โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม 2. ด้านผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีรูปแบบ/นวัตกรรมในการบริหารงานด้านคุณธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานโครงการโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านผู้บริหาร คือ มีคู่มือ/แนวปฏิบัติ/เอกสารโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 3. ด้านครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ คือ ครูมีการสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียน รองลงมาคือ วัดและประเมินผลด้านคุณธรรมและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนานักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านครู คือ ครูมีผลงานและนำผลงานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/จังหวัด 4. ด้านนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีโครงการคุณธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ., มีการสุบ่งค์ความรู้จากโครงการคุณธรรม และโครงการคุณธรรมเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านนักเรียน คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการจัดการกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งองค์กรภายนอกและภายในโรงเรียน ในการดำเนินกิจกรรม ทำให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ โรงเรียนได้รับการพัฒนา ผู้บริหาร บุคลากรและนักเรียนได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.5 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นสม่ำเสมอ รองลงมา คือนักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข แก้ปัญหาความขัดแย้ง ด้วยสันติวิธีและสมานฉันท์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านนักเรียน คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้รับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม จากการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Plaengluan, C. (2020) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อม ในภาพรวมและรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ด้านความต้องการจำเป็น และด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านบุคลากร ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านบริหารจัดการ ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ 3) ด้านกระบวนการ ในภาพรวมและรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 4) ด้านผลผลิตในภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ดังนี้ 4.1) ผลการประเมินตามมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม 4.2) พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก และ 4.3) ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. นำผลการประเมินโครงการที่ได้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจ ปรับปรุง แก้ไข ในด้านต่าง ๆ ที่ได้ค้นพบ โดยส่งเสริมกิจกรรมที่โรงเรียนสามารถทำได้ดีให้ดียิ่งขึ้นไป และปรับปรุง กิจกรรมที่พบว่ามีการประเมินในระดับต่ำ
2. โรงเรียนควรนำกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ประสบความสำเร็จมาจัดกิจกรรมในการพัฒนา คุณธรรมด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ควรส่งเสริมการอบรมให้ความรู้ ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ครูและ บุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความรับรู้เชิงบวก และเพื่อให้ประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
4. ควรขยายโครงการให้ครอบคลุมนักเรียนทุกคนในโรงเรียนโดยปรับกิจกรรมให้ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

References

- Atchanaphiphat, T. (2017). *Evaluation of the project to promote morality and ethics. Ban Na Wong School Phatthalung Primary Educational Service Area Office, District 1. Phatthalung: Ban Na Wong School.*
- Office of Educational Innovation Development. (2017). *tandards and indicators. Moral School, OBEC. Bangkok : Office of the Basic Education Commission.*
- Plaengluan, C. (2020). Evaluation of the project to develop morality and ethics for students in OBEC Moral Schools. Chiang Rai Primary Educational Service Area Office, Area 4. *Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology.5(7) ; 379-393.*
- Pongsaensi, P. (2021). *Report on evaluation of the OBEC Moral School Project of Nakhon Sawan Kindergarten School. Nakhon Sawan : Nakhon Sawan Kindergarten School.*
- Pracham, W. (2021). *Evaluation of the project to promote morality and ethics of students in the OBEC Moral School, Huai Thap Than Kindergarten School using the CIPP Model. Sisaket Province: Huai Thap Than School.*
- Royal Gazette, Royal Decree Edition. (2002). *Ministry of Education and the promotion of educational reform. Bangkok : Ladprao Teachers' Council Press.*